

Samenvatting

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas - verantwoordelijk voor exploitatie en beheer van vier regionale milieuparken - heeft aan de deelnemende gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul begrotingswijzigingen voor 2019 en 2020 voorgelegd. Die zijn nodig omdat er sprake is van kostenstijgingen door onvoorziene omstandigheden: dwingend rijksbeleid (verhoging afvalstoffenbelasting + regels voor verontreinigde grond) en marktontwikkelingen (substantiële prijsstijgingen voor verwerking van grof huishoudelijk afval).

De begrotingswijzigingen houden in dat de inwonersbijdrage van Maastricht aan de GR Geul en Maas over 2019 en 2020 eenmalig stijgt met een totaalbedrag van € 387.838,80. Aanvullend wil de GR Geul en Maas de poorttarieven op de regionale milieuparken voor drie afvalsoorten (grof huishoudelijk afval, C-hout en grond) per 1 juli a.s. tussentijds verhogen.

Het college stelt aan de raad voor om geen zienswijzen in te brengen op de voorstellen van het GR-bestuur.

Beslispunten

Bijgaand raadsvoorstel met het advies “geen zienswijze inbrengen” voorleggen aan de raad.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 24 maart 2020:

Conform.

1. Aanleiding

Overeenkomstig art. 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) heeft het bestuur van de GR Geul en Maas (verantwoordelijk voor exploitatie en beheer van vier regionale milieuparken) op 12 december 2019 een brief gestuurd aan de deelnemende gemeenten – Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul – met betrekking tot wijziging van de GR-begrotingen over 2019 en 2020.

Volgens de Wgr worden aan een GR deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld eventuele zienswijzen in te brengen over de voorgestelde begrotingswijzigingen.

2. Context

Diverse onverwachte tariefstijgingen hebben tot substantiële kostprijsverhogingen bij de GR Geul en Maas geleid. Het GR-bestuur wenst die verhogingen deels via eenmalige verhogingen van de inwonersbijdragen over 2019 en 2020 aan de deelnemende gemeenten door te berekenen.

Daarnaast wenst het GR-bestuur de poorttarieven voor drie afvalsoorten (grof huishoudelijk afval, C-hout¹ en grond) tussentijds – per 1 juli a.s. – te verhogen.

Eind 2018 is de raad via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over een aanstaande begrotingswijziging 2019 van de GR Geul en Maas. Die hing samen met een tweetal kostenverhogende factoren:

1. Verhoging, per 1 januari 2019, van de landelijke afvalbelasting - van toepassing op te verbranden en te storten afvalstoffen - van € 13,21 per ton naar € 32,12 per ton. De tariefverhoging maakte deel uit van het beleid om het verbranden of storten van huishoudelijk afval (= verlies aan waardevolle grondstoffen) te ontmoedigen.
2. Verhoging van het verwerkingstarief van ongescheiden Grof Huishoudelijk Afval (GHA) van € 128,57 per ton naar € 215,00 per ton. Dit als gevolg van de landelijke verstoring van de GHA-markt. GHA wordt - nadat recyclebare grondstoffen er zo veel mogelijk uitgehaald zijn - verbrand in afvalverbrandingsinstallaties. Die installaties waren in 2018 met gecontracteerd buitenlands afval op vollast gekomen, waardoor verwerkers hun te verbranden GHA niet meer in Nederland kwijt konden. Ze sloegen het GHA tijdelijk op of transporteerden het naar Duitsland om het te laten verbranden (beide methodes zorgden voor meerkosten).

Het bestuur van de GR Geul en Maas besloot eind 2018 tot het in 2019 doorrekenen van de verhoogde tarieven in de gemeentelijke inwonersbijdrage (via een begrotingswijziging 2019). En voor

¹ C-hout: geïmpregneerd hout, hout dat verontreinigd is door bijvoorbeeld dakleer, plastic, stof, etc., hout dat rot of beschimmeld is, hout dat plaatmateriaal of ijzeren delen bevat anders dan schroeven of spijkers, bielzen, tuinschuttingen.

het in 2020 doorberekenen van de verhoogde tarieven in de GR-begroting 2020 (deels via de poorttarieven, deels via de inwonersbijdrage).

Gaandeweg 2019 deden zich aanvullend nieuwe onverwachte ontwikkelingen voor:

1. In een poging om de hoge GHA-verwerkingstarieven te dempen werd door het GR-bestuur besloten om in 2019, samen met samenwerkingspartner Rd4², een nieuwe Europese aanbesteding uit te schrijven voor verwerking van GHA. Resultaat van die aanbesteding, waarop uiteindelijk slechts één partij inschreef, was dat het GHA-verwerkingstarief nog verder steeg naar € 288,75 per ton (inclusief verhoogde afvalstoffenbelasting en overslag).
2. In de loop van 2019 kregen alle gemeenten te maken met de PFAS-problematiek³. Voor de regionale milieuparken had dit tot gevolg dat het verwerken van door inwoners aangeboden, met PFAS verontreinigde, grond veel duurder werd.

3. Gewenste situatie

Alle ontwikkelingen op een rij zettend, heeft het GR-bestuur eind 2019, in haar vergadering van 4 december j.l., (met de toen ter beschikking staande actuele gegevens) besloten:

- a. De gemeentelijke bijdrage over 2019 eenmalig te verhogen met € 2,59 naar € 17,99 per inwoner (ten opzichte van de in de begroting 2019 oorspronkelijk vastgestelde € 15,40 per inwoner).
- b. De gemeentelijke bijdrage over 2020 eenmalig te verhogen met € 0,58 naar € 16,98 per inwoner (ten opzichte van de in de begroting 2020 oorspronkelijk vastgestelde € 16,40 per inwoner).
- c. De poorttarieven voor drie afvalsoorten, ingaande 1 juli 2020, als volgt aan te passen:
 - Op basis van volume (alle milieuparken behalve Het Rondeel):
 - i. GHA met € 8,20 te verhogen tot € 36,60 per m³.
 - ii. C-hout met € 4,20 te verhogen tot € 36,60 per m³.
 - iii. Grond met € 14,00 verhogen tot € 24,00 per m³.
 - Op basis van gewicht (milieupark Het Rondeel):
 - i. GHA met € 0,05 te verhogen tot € 0,24 per kg.
 - ii. C-hout met € 0,01 te verhogen tot € 0,12 per kg.
 - iii. Grond met € 0,02 te verhogen tot € 0,03 per kg.

Voor Maastricht betekent onderdeel a. een eenmalige verhoging van de gemeentelijke inwonersbijdrage met € 317.297,46 en onderdeel b. een eenmalige verhoging van de gemeentelijke inwonersbijdrage met € 70.541,34 (totaal van beide jaren: € 387.838,80).

² Rd4: reinigingsdienst voor 11 gemeenten in Parkstad en een deel van het Heuvelland.

³ PFAS = Poly- en per Fluor Acryl Stoffen.

Onderdeel c. betekent een tariefstijging die aanbiedende inwoners rechtstreeks aan de kassa van de GR-milieuparken betalen.

De extra kosten die via de GR Geul en Maas op ons afkomen zijn deels het gevolg van dwingende rijksmaatregelen (afvalstoffenbelasting + PFAS-eisen), deels van extreme marktomstandigheden (ontwrichte GHA-marktsituatie, met daaruit volgende sterk verhoogde aanbestedingsprijzen).

Voor de toerekening van de extra kosten kan aan verschillende knoppen gedraaid worden: met name de gemeentelijke inwonersbijdrage en de GR-poorttarieven. De verdeling die nu gekozen is door het GR-bestuur (deels toerekenen aan de gemeentelijke inwonersbijdrage, deels toerekenen aan de poorttarieven) sluit aan bij het streven van de GR Geul en Maas om zo veel mogelijk toe te gaan naar kostendekkende poorttarieven voor te verbranden afvalstromen die door inwoners worden aangeboden op de regionale milieuparken. De GR Geul en Maas is met samenwerkingspartner Rd4 bezig om daar ambtelijke en bestuurlijke afstemming over te zoeken. Daar wordt sinds kort ook RWM, de reinigingsdienst voor gemeenten in de Westelijke Mijnstreek, bij betrokken.

Gezien het bovenstaande wordt aan de raad voorgesteld om geen zienswijzen in te brengen over de voorgelegde begrotingswijzigingen 2019 en 2020 en om de voorgestelde nieuwe poorttarieven via een separaat raadsvoorstel vóór 1 juli 2020 in de gemeentelijke verordening reinigingsheffingen 2020 op te nemen.

De beide andere deelnemende gemeenten, Meerssen en Valkenburg aan de Geul hebben in de afgelopen maanden (Valkenburg op 17 februari, Meerssen op 19 maart) de begrotingswijzigingen aan hun raden voorgelegd. De raad van Valkenburg aan de Geul heeft inmiddels besloten geen zienswijzen in te brengen. Het besluit van de raad van Meerssen was ten tijde van het opstellen van deze collegenota nog niet bekend.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing.

8. Financiën

De stijgingen van de inwonersbijdragen over 2019 en 2020 worden door de GR Geul en Maas rechtstreeks toegerekend aan de deelnemende gemeenten. Voor Maastricht betekent dat een eenmalige kostenpost van € 387.838,80 (verhogingen van 2019 en 2020 tezamen). Voor 2019 zijn de extra kosten opgenomen in de jaarrekening 2019 (dekking van tekorten afvalbegroting vanuit de egaliseringsreserve afval⁴), voor 2020 is in de begroting 2020 rekening gehouden met de extra kosten (bij de totstandkoming van de gemeentebegroting medio 2019 waren al ambtelijke signalen vanuit de GR Geul en Maas over een aanstaande begrotingswijziging 2020 binnengekomen).

De verhoging van de poorttarieven heeft geen consequentie voor de gemeentebegroting. Die verhoogde tarieven worden per 1 juli 2020 rechtstreeks – per m³ of per kg – in rekening gebracht bij inwoners die betreffende afvalsoorten aanbieden bij de milieuparken.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

Bijgaand raadsvoorstel met het advies “geen zienswijze inbrengen” voorleggen aan de raad.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Het raadsvoorstel wordt in de raadsrondes van 7 en 21 april a.s. behandeld (afpraak is dat GR-stukken in principe twee maal aan de orde komen in raadsrondes). Besluitvorming over het al dan niet inbrengen van een zienswijze vindt vervolgens in de raadsvergadering van 21 april a.s. plaats.

Als de raad geen zienswijze inbrengt bij het GR-bestuur, zal het GR-bestuur (er van uitgaande dat ook de andere GR-deelnemers geen zienswijzen inbrengen) de begrotingswijzigingen 2019 en 2020

⁴ Aan die reserve worden jaarlijks eenmalige exploitatietekorten c.q. eenmalige exploitatieoverschotten van de gemeentelijke afvalbegroting toegerekend.

definitief vaststellen. Dan ontvangen de deelnemende gemeenten facturen voor de genoemde eenmalig verhoogde inwonersbijdragen (voor Maastricht dus € 387.838,80). Tevens zullen de deelnemende gemeenten de genoemde tussentijdse verhoging van de poorttarieven per 1 juli a.s. vóór die datum per separate raadsbesluiten opnemen in de gemeentelijke tariefverordeningen (voor Maastricht de gemeentelijke verordening reinigingsheffing 2020).

Als de raad besluit wel een zienswijze in te brengen, dan zal die zienswijze ter kennis worden gebracht aan het GR-bestuur en zal het GR-bestuur – rekening houdend met eventuele zienswijzen van andere GR-deelnemers – die zienswijze(n) afwegen.

Collegievoorstel